

HET VERHAAL VAN JEAN BRAWERMAN

EEN ONDERGEDOKEN KIND (WERELDOORLOG II)

In de kerstperiode van 1942 wordt het Joodse jongetje Anatole Brawerman ondergebracht bij de familie Rasschaert in de Lindestraat. Het is de bedoeling dat Anatole in de loop van januari 1943 door Frans Rasschaert teruggebracht wordt naar Brussel om dan samen met zijn mama onder te duiken. Het noodlot wil dat Anatole's mama Luba Pupka vóór zijn terugkeer naar Brussel wordt opgepakt door de Duitse bezetter. Ze wordt naar de Dossinkazerne gebracht in Mechelen. In April wordt ze gedeporteerd naar Auschwitz. Bij aankomst wordt ze vermoord.

Frans en zijn echtgenote Emilie twijfelen niet. Ze zullen de kleine Anatole opvoeden als ware het hun eigen kind. Dat doen ze op gevaar van hun eigen leven en dat van hun twee kinderen Emiel en Anne Marie. Het jongetje krijgt een nieuwe Vlaamse naam: Jean Van Bergen. Hij leert 'Overmeers', gaat naar school en doet zijn Plechtige communie in de kerk van Overmere.

Na de bevrijding in het najaar van 1944 wordt 'Jean' herenigd met zijn vader. Hij blijft regelmatig terugkeren naar Overmere. In 1955 trouwt hij met Anne Marie Rasschaert. Hij blijft door het leven gaan als 'Jean Brawerman'.

Vanwege hun heldhaftig en belangeloos optreden krijgen Frans en Emilie op 7 augustus 2000 postuum de titel 'Rechtvaardige onder de Volkeren' van het Israëliësch instituut Yad VaShem. Hun namen worden bijgeschreven op de muur die hen eert in Jeruzalem.

Fragmenten uit het boek 'Anatole Brawerman / Jean Van Bergen door Filip De Sutter

"Mama vertelt me dat iemand me komt halen. Ik moet mee gaan en goed luisteren. Het is niet voor lang. Na de vakantie, wanneer ik weer wat sterker ben, mag ik terugkomen naar huis, naar mijn mama. Ze zegt me twee dingen: 'Je mag niet zeggen waar je vandaan komt' en 'je mag niet vechten'. Een nogal nors uitziende man komt bij ons thuis. Ik moet met hem mee gaan. Hij geeft me een hand. Ik ga met hem mee. Ik kijk niet meer om. We gaan met de trein. Onderweg leert de man me enkele woordjes Nederlands: 'un mouton' – 'een schaap'. In Wetteren stappen we van de trein. Hier nemen we de stoomtram³⁶. Het is een hele rit. Na een tijdje komen we aan in Overmere." De nors uitziende man is Frans Rasschaert.³⁷ Hij ziet er dan wel nors uit maar hij is dat niet. Hij is heel vriendelijk tegen me. We moeten nog een eind lopen nadat we van de tram afstappen, helemaal tot aan het Eindeke... het einde van de Lindestraat. Daar woont Frans en zijn vrouw Emilie.

*Ik ben een kind met drie namen.
In 1932 word ik geboren als Anatole Vital Brawerman.
In september 1942 ben ik in Leuven Jean Brawerman.
In december 1942 ben ik in Overmere Jean Van Bergen.
De rest van mijn leven ga ik door het leven als Jean Brawerman.*